

Силабус освітнього компоненту
ВИКОРИСТАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАНЬ
У ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОНЦЯ

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень
Освітньо-професійна програма – Правоохоронна діяльність
Рік навчання: 2025–2026, Семестр: I
Кількість кредитів: денна ф/н - 3, заочна ф/н - 3
Обсяг годин: денна ф/н - 90, заочна ф/н - 90
Мова викладання: українська
Підсумковий контроль – екзамен
Форма проведення занять – семінарські/практичні заняття

Назва освітнього компоненту	<u>Використання спеціальних знань</u> <u>у діяльності правоохоронця</u> <u>The use of special knowledge in the activities</u> <u>of a law enforcement officer</u>
Викладач	Юрчишин Віталій Дмитрович, в.о. завідувача кафедри кримінального процесу та криміналістики Івано-Франківського навчально-наукового юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук, доцент Івано-Франківськ, вул. Максимовича, 13, каб. 208
E-mail:	vjtaliy1979@gmail.com
Консультації викладача	Вт. 14.00-16.00

1. Коротка анотація до курсу: В навчальному курсі «Використання спеціальних знань у діяльності правоохоронця» викладаються необхідні теоретичні, тактичні передумови і процесуальні основи використання спеціальних знань у діяльності правоохоронця і у самій широкій галузі використання цих знань це призначення і проведення судових експертиз. Оцінки і використання результатів судових експертиз у судочинстві. Визначення можливостей окремих видів судових експертиз. Надаються практичні навички призначення окремих видів експертиз, які найчастіше призначаються.

2. Формат курсу: Очний та/або змішаний.

3. Компетентності, які мають бути сформовані у результаті опанування навчальної дисципліни:

Інтегральні компетентності: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері правоохоронної діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК4. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК10. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні компетентності:

СК1. Здатність брати участь у розробленні та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.

СК2. Здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов'язків.

СК3. Здатність виявляти та аналізувати причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживати заходи для їх усунення.

СК5. Здатність давати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності.

СК10. Здатність аналізувати, оцінювати й застосовувати сучасні інформаційні технології під час рішення професійних завдань.

СК12. Здатність до використання технічних приладів та спеціальних засобів, інформаційно-пошукових систем та баз даних, спеціальної техніки, оперативних та оперативно-технічних засобів, здійснення оперативно-розшукової діяльності.

СК15. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів, спрямованих на усунення загроз приватним та публічним інтересам людини й держави.

4. Програмні результати навчання:

РН 1. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців; зокрема, під час публічних виступів, дискусій, проведення занять.

РН 4. Узагальнювати практичні результати роботи і пропонувати нові рішення, з урахуванням цілей, обмежень, правових, соціальних, економічних та етичних аспектів.

РН 5. Аналізувати умови і причини вчинення правопорушень, визначати шляхи їх усунення.

РН 9. Використовувати у професійній діяльності сучасні інформаційні технології, бази даних та стандартне і спеціалізоване програмне забезпечення.

РН 11. Розробляти та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.

РН 12. Надавати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності.

РН 13. Відшукувати необхідну інформацію в спеціальній літературі, базах даних, інших джерелах інформації, аналізувати та об'єктивно оцінювати інформацію.

РН 16. Використовувати сучасні методи і засоби системного аналізу, імітаційного моделювання, збирання та оброблення інформації для аналізу варіантів і прийняття рішень при виконанні професійних завдань.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин (ДФ)	Загальна кількість годин (ЗФ)
лекції	16	10
семінарські заняття	18	6
індивідуальна робота	18	18

самостійна робота	38	56
всього	90	90

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання – доступ до мережі Internet за умови змішаного формату курсу, конспект лекцій, система мультимедійних презентацій та засоби інтерактивного навчання, мультимедійне забезпечення в порталі ZOOM, Moodle.

7. Зміст освітнього компонента:

Лекційні заняття			
	Опис змісту навчання (теми)	ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Сучасні теоретичні та правові проблеми використання спеціальних знань у кримінальному процесі.	2	–
Тема 2.	Загальна теорія судової експертології (концептуальні основи)	2	–
Тема 3.	Судово-експертна діяльність. Логіко-психологічні основи експертної діяльності	–	2
Тема 4.	Інформаційне забезпечення і математизація експертної діяльності	2	2
Тема 5.	Сучасні уявлення про класифікацію судових експертиз	2	–
Тема 6.	Види експертного дослідження	2	2
Тема 7.	Висновок експерта як документ, що відображає його дослідження: структура і доказове значення	2	2
Тема 8.	Оцінка висновку експерта	2	2
Тема 9.	Експертні недоліки та помилки	2	–
Тема 10.	Експертна профілактика та експертне прогнозування	–	–
Всього		16	10

Семінарські, практичні заняття			
	Опис змісту навчання (теми)	ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Сучасні теоретичні та правові проблеми використання спеціальних знань у кримінальному процесі.	2	–
Тема 2.	Загальна теорія судової експертології (концептуальні основи)	2	–
Тема 3.	Судово-експертна діяльність. Логіко-психологічні основи експертної діяльності	–	2
Тема 4.	Інформаційне забезпечення і математизація експертної діяльності	2	–
Тема 5.	Сучасні уявлення про класифікацію судових експертиз	2	–
Тема 6.	Види експертного дослідження	2	–
Тема 7.	Висновок експерта як документ, що відображає його дослідження: структура і доказове значення	2	2
Тема 8.	Оцінка висновку експерта	2	2
Тема 9.	Експертні недоліки та помилки	2	–
Тема 10.	Експертна профілактика та експертне прогнозування	2	–
Всього		18	6

Самостійна робота			
Опис змісту навчання (наприклад, теми або видинавчальної активності)		ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Сучасні теоретичні та правові проблеми використання спеціальних знань у кримінальному процесі.	3	5
Тема 2.	Загальна теорія судової експертології (концептуальні основи)	3	5
Тема 3.	Судово-експертна діяльність. Логіко-психологічні основи експертної діяльності	3	5
Тема 4.	Інформаційне забезпечення і математизація експертної діяльності	3	5
Тема 5.	Сучасні уявлення про класифікацію судових експертиз	3	5
Тема 6.	Види експертного дослідження	3	5
Тема 7.	Висновок експерта як документ, що відображає його дослідження: структура і доказове значення	4	5
Тема 8.	Оцінка висновку експерта	4	5
Тема 9.	Експертні недоліки та помилки	3	5
Тема 10.	Експертна профілактика та експертне прогнозування	3	5
Підготовка до семестрового контролю		6	6
Всього		38	56

Індивідуальні завдання			
Опис змісту індивідуального завдання		ДФ год.	ЗФ год.
1.	Підготовка есе, реферату (тез доповіді) або презентації в межах питань, що розглядаються на лекційних та практичних заняттях. Есе та/або реферат (доповідь) являє собою інформаційне повідомлення, результат індивідуальної думки та враження з поглибленого дослідження індивідуально обраної здобувачем теми (окремих питань навчальної дисципліни) та має бути підкріпленим науково-літературною базою та/або прикладами із практики.	6	6
2.	Аналіз міжнародно-правових актів, національного законодавства та судової практики у сфері судово-експертної діяльності.	6	6
3.	Тенденції розвитку нових класів судової експертизи та можливості використання сучасних методів проведення досліджень. Експертиза безпілотних літальних апаратів (БПЛА). Міжнародні експертні організації. Європейська мережа судово-експертних установ (ENFSI). Взаємодія судово-експертних установ Міністерства юстиції України та Міністерства внутрішніх справ із закордонними фахівцями у фахівцями у сфері судової експертизи.	6	6
Всього		18	18

8. Система оцінювання

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Накопичувальна. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль знань здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня знань студентів.

Методи поточного контролю: Усне опитування здобувачів вищої освіти, вирішення практичних завдань, тестові завдання, проектний метод (складання типових документів); кейс-метод, ситуаційні завдання, ділові ігри.

Рубіжний контроль.

Проводиться після вивчення відповідних тем або блоку тем з метою з'ясування ступеню засвоюваності здобувачами вищої освіти відповідного об'єму опрацьованого та вивчення матеріалу та подальшої оцінки рівня отриманих знань. Форми проведення рубіжного контролю: контрольна робота, колоквиум.

Індивідуальне завдання.

Підготовка есе, реферату (тез доповіді) або презентації в межах питань, що розглядаються на лекційних та практичних заняттях. Аналіз законодавства та судової практики. Здобувач вищої освіти самостійно обирає об'єкт та предмет дослідження.

Підсумковий контроль.

Проводиться у формі екзамену.

9.Шкала оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою	
				Екзамен	Залік
90-100	A	відмінно	здобувач вищої має глибокі і системні знання, вміє узагальнювати теоретичний матеріал, співвідносити загальні знання з конкретними ситуаціями; засвідчив уміння критично оцінювати варіантні підходи щодо сутності норм та уявлень; оволодів навиками аналізувати, моделювати та адекватно оцінювати ситуацію; обізнаний з науковими працями вітчизняних та зарубіжних спеціалістів в даній галузі; матеріал викладає логічно, послідовно та переконливо; самостійно розкриває власні обдарування і нахили	відмінно	Зараховано
82-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	добре	
74-81	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.		
64-73	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	задовільно	
60-63	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	незадовільно	Не зараховано

0-34	F	Незадовільний з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.		
------	---	---	--	--	--

10. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (половина балів з максимально можливих). Перескладання модулів відбувається із дозволу Директора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: визначається Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положенням «Про дотримання академічної доброчесності в Івано-Франківському навчально-науковому юридичному інституті НУ «ОЮА»». Дотримання академічної доброчесності передбачає:

самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання.

Вимоги до семінарських занять	Семінарське/практичне заняття передбачає підготовку студента шляхом опрацювання рекомендованих джерел, включно з нормативно-правовими актами, підручниками, посібниками та науковими працями, для засвоєння необхідного категоріального апарату та формування теоретичних знань і професійних компетентностей. На семінарському занятті студент бере участь в обговоренні ключових питань теми, аналізі нормативно-правової бази, проведенні дискусій, усному та письмовому опитуванні, виокремленні актуальних проблем правозастосування та виробленні практично обґрунтованих рекомендацій. На практичному занятті студент застосовує набуті знання та вміння для виконання практичних завдань, кейсів, розв'язання ситуаційних або процесуальних проблем, моделювання професійної діяльності та обговорення результатів виконаної роботи.
Вимоги до індивідуальної роботи	Індивідуальна робота має виконуватись самостійно, творчо з використанням усього арсеналу методологічного інструментарію, який набутий здобувачем вищої освіти протягом навчального процесу. У процесі виконання індивідуальної роботи здобувач вищої освіти має опрацювати не менше п'яти літературних джерел з посиланнями на використання певної інформації з них по тексту роботи. Робота має носити практичну направленість та бути спрямованою на вирішення певної проблеми чи висловлення особистого погляду автору роботи на питання, яке розглядається в роботі, і має включати такі компоненти: титульна сторінка; зміст; вступ; основна частина; висновок; список використаної літератури; додатки до індивідуального завдання (при необхідності). Обсяг має становити 10-15 сторінок формату А4.

Вимоги до самостійної роботи	Самостійна робота здобувача вищої освіти повинна бути виконаною ним особисто або групою студентів, де кожен її член самостійно виконує свою частку колективної роботи, являти собою закінчену розробку (чи її етап), де розкриваються й аналізуються актуальні проблеми з певної теми або її окремих аспектів, демонструвати достатню компетентність автора (авторів) у розкритті питань, що досліджуються, а також мати навчальну, наукову й (або) практичну спрямованість і значимість, містити певні елементи новизни (при виконанні науково-дослідної роботи). Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення семінарського/практичного заняття у вигляді опитування.
Умови підсумкового контролю	Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного та підсумкового контролю.

11. Рекомендована література

11.1.Основна

Підручники, посібники, наукові праці:

1. Shepitko V. Introduction to criminalistics. Kharkiv: Apostille Publishing House L.L.C, 2021. 168p.
2. The basics of criminalistics: practical manual / Anna Myrovska, Artem Samodin, Tetiana Tsymbaliuk and other ; under the general editorship of Anna Myrovska. Kyiv : Osvita Ukrainy, 2021. 148 p.
3. Авдєєва, Г. Євроінтеграційні напрями удосконалення нормативно-правового регулювання судово-експертної діяльності в Україні. Актуальні питання розвитку українського простору судово-експертної діяльності : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 31 січ. 2025 р. / НДЦ незалеж. судових експертиз Мін-ва юстиції України. Львів-Торунь: Liha-Pres, 2025. С. 27-33
4. Актуальні питання призначення та проведення експертиз : наук.-практ. посіб. Київ : Нац. акад. прокуратури України, 2017. 300 с.
5. Бакай Н. Є. Деякі аспекти нормативного регулювання проведення судової експертизи в Україні та країнах Європейського Союзу. Юридичний науковий електронний журнал : електронне наукове фахове видання. 2024. N 5. С. 415-420.
6. Баулін, О. В. Поняття, види, причини й наслідки помилок експерта в кримінальному судочинстві України. Європейський правничий часопис : наук. журнал. 2025. N 6/7. С. 188-195.
7. Бодюл Є. М. Експертиза проєктів нормативно-правових актів як інструмент забезпечення якості правотворчої діяльності в умовах післявоєнного відновлення: концепція, функції, види. Нове українське право. 2025. N 2. С. 9-19.
8. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т.: Т. 20: Криміналістика, судова експертиза, юридична психологія / Авдєєва Г. К. та ін. ; редкол.: В. Ю. Шепітько (голова) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2018. 951 с.
9. Демидова Є. Є. Тактика допиту обізнаних осіб: монографія. Харків: Апостіль, 2013. 232 с.
10. Експертизи у кримінальному провадженні: наук.-практ. посіб. / М. С. Туркот, Н. В. Нестор, А. В. Столітній. Київ: Норма права, 2020. 308 с.
11. Інноваційні засади техніко-криміналістичного забезпечення діяльності органів кримінальної юстиції : монографія / кол. авт. В. Ю. Шепітько, В. А. Журавель, Г. К. Авдєєва та ін. ; за заг. ред. В. Ю. Шепітька, В. А. Журавля. – Харків: Вид. агенція «Апостіль», 2017. С. 108-144.
12. Інноваційні методи та цифрові технології в криміналістиці й судовій експертизі: монографія / [В. Ю. Шепітько, Г. К. Авдєєва, В. М. Шевчук та ін.]; за заг. ред. В. Ю. Шепітька ; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса НАПрН України. Харків: Право, 2024. 208 с.

13. Класифікація судових експертиз: монографія / Нац. наук. центр "Ін-т суд. експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса" ; ред. Е. Б. Сімакова-Єфремян. Харків: ННЦ "ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса", 2021. 568 с.
14. Консультації спеціаліста на стадії досудового розслідування: практичний посібник / С. О. Шевцов, О. А. Кожевніков. Харків, 2021. 37 с.
15. Криміналістика: підручник / за ред. В. М. Шевчука ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2024. 1008 с.
16. Криміналістика: підручник у 2-х т. Т. 1. / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. 456 с.
17. Криміналістика: підручник у 2-х т. Т. 2 / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. 328 с.
18. Науково-технічне забезпечення слідчої діяльності в умовах змагального кримінального провадження: монографія : електрон. наук. вид. / за ред. В. Ю. Шепітька ; Нац. акад. прав. наук України, НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса. Харків: Право, 2021. 248 с.
19. Негребецький В. В. Інформаційно-аналітичні технології в криміналістиці та судовій експертизі: шлях до євроінтеграції. Information and analytical technologies in forensics and forensic expertise: the path to european integration / В. В. Негребецький // Legal support of European integration: general legal and sectoral aspect : scientific monograph / Olga Yevhenivna Avramova [et al.]. Riga : Baltija Publishing, 2024. P302-322.
20. Негребецький В.В. Перспективи Європейського міжнародного співробітництва в галузі судової експертизи // Poland and Ukraine in modern Europe: intercultural dialogue – the role of national minorities – challenges and threats: Collective monograph. Riga, Latvia: “Baltija Publishing”, 2022. С.296-324.
21. Основи судової експертизи : навчальний посібник для фахівців, які мають намір отримати або підтвердити кваліфікацію судового експерта / авт.-уклад.: Л. М. Головченко, А. І. Лозовий, Е. Б. Сімакова-Єфремян та ін. Х. : Право, 2016. 928 с.
22. Основи судової експертизи: навч. посіб. для фахівців, які мають намір отримати або підтвердити кваліф. судового експерта / авт.-уклад.: Л. М. Головченко, А. І. Лозовий та ін. Харків : Право, 2016. 928 с.
23. Особливості підготовки матеріалів для призначення судових експертиз: навчальний посібник для працівників правоохоронних органів / Укладачі: О.П. Угровецький, В.В. Аброськін, І.Р. Шинкаренко та ін. / Міністерство юстиції України; Харківський науково-дослідний інститут судових експертиз імені Засл. проф. М.С. Бокаріуса. Харків: ХНДІСЕ ; Промінь, 2019. 180 с.
24. Особливості підготовки матеріалів для призначення судових експертиз: навчальний посібник для працівників правоохоронних органів / М-во юстиції України, Харків. наук.-дослід. ін-т судов. експертиз ім. М. С. Бокаріуса. Харків : ХНДІСЕ : Промінь, 2018. 180 с.
25. Пиріг І. В. Теоретико-прикладні проблеми експертного забезпечення досудового розслідування: монографія / І. В. Пиріг. Дніпропетровськ: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2015. 432 с.
26. Сергєєва Д. Б. Судові експертизи у кримінальному провадженні: навч. посіб. Київ: Алерта, 2025. 262 с.
27. Сімакова-Єфремян Е. Б. Комплексні судово-експертні дослідження: теорія і практика: монографія. Харків : Право, 2016. 456 с.
28. Судова експертиза: перспективи розвитку та окремі вектори змін: V Всеукр. форум судових експертів (м. Львів, 6 черв. 2025 р.) / Одес. НДІ судов. експертиз. Одеса: Юридика, 2025. 572 с.
29. Судова експертологія: курс лекцій для слухачів магістратури юридичних вузів / Тертишник В. М., Варава В. В., Сачко О. В. / За заг. ред. д.ю.н, професора В. М. Тертишника. Дніпро: ЛІРА, 2021. 208 с.
30. Судові експертизи в процесуальному праві України: навчальний посібник / за заг. ред. О. Г. Рувіна. Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. 424 с.

31. Судові експертизи у кримінальному провадженні: навчальний посібник / Тіщенко В.В., Ріпенко А.І., Самойленко О.А. Одеса: Видавничий дім "Гельветика", 2021. 152 с.
32. Тертишник В. М. Судова експертологія : підруч. для підгот. здобувачів освіт. ступеня «магістр» за спец. 081 «Право» та 262 «Правоохоронна діяльність» / В. М. Тертишник, В. В. Варава, О. В. Сачко; за заг. ред. В. М. Тертишника. Харків : Право, 2021. 280 с.
33. Технологія призначення судових експертиз: практичний poradник / С.І. Перлін, С.О. Шевцов, О.В. Кокорін. Харків, 2018. 103 с.
34. Шевчук В.М. Криміналістика: традиції, новачії, перспективи: добірка наук. пр. Харків: Право, 2020. 1280 с.
35. Шерстюк В. М. Судово-експертна діяльність (організаційно-правові та морально-психологічні засади): монографія. Сімферополь: ООО «ДІАЙПГ», 2008. 196 с.
36. Щербаковський М. Г. Експертизи в судовому провадженні: монографія; Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків: Право, 2024. 280 с.
37. Юрчишин В. Д., Корепоцька С. О. Залучення іноземних судових експертів у кримінальне провадження в порядку міжнародного співробітництва. Науковий вісник УжНУ. Серія: Право. 2024. №85. Ч.4. С.173-179.
38. Юрчишин В.Д. Роль та функції судових експертів у документуванні кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку. Забезпечення правопорядку в Україні та світі: виклики сьогодення: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції «Двадцять треті осінні юридичні читання» (м. Хмельницький, 18 жовтня 2024 року). Хмельницький : Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2024. С.335-340.
39. Юрчишин В.Д. Судово-експертне забезпечення діяльності Міжнародного кримінального суду: окремі аспекти правового регулювання. Наше право, №1, 2025. С.203-210. URL: https://nashe-pravo.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/archive/NP-2025-1/NP_2025_1_203.pdf
40. Яремчук В.О. Організація і тактика залучення спеціаліста при проведенні слідчих (розшукових) дій: монографія. Харків: Вид. агенція «Апостіль», 2015. 228 с.

Нормативні акти:

1. Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.1991. № 1798-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text>.
2. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005. № 2747-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>.
3. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.
4. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012. № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.
5. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 року № 1618-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>.
6. Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994. № 4038-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text>.
7. Інструкція з організації проведення та оформлення експертних проваджень у підрозділах Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України, затв. Наказом МВС України від 17.07.2017. № 591. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1024-17#Text>.
8. Інструкція про поведіння з вибуховими матеріалами в органах і підрозділах Національної поліції України та підрозділах Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України: затв. Наказом МВС України від 19.08.2019 № 691. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1081-19#Text>.
9. Інструкція про порядок залучення працівників органів досудового розслідування поліції та Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України як спеціалістів для участі в проведенні огляду місця події: затв. Наказом МВС України від 03.11.2015. № 1339. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1392-15#Text>.

10. Інструкція про порядок функціонування дактилоскопічного обліку експертної служби МВС України: затв. Наказом МВС України від 11.09.2001. № 785. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1066-01#Text>.

11. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень та Науково-методичні рекомендації з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень : затв. Наказом МЮ України від 08.10.1998 р. № 53/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98#Text>.

12. Положення про Експертно-кваліфікаційну комісію МВС та порядок проведення атестації судових експертів Експертної служби : затв. Наказом МВС України від 21.09.2020 № 675. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0022-21#Text>.

13. Положення про Експертно-кваліфікаційну комісію Служби безпеки України та атестацію судових експертів: затв. Наказом ЦУ СБ України від 24.12.2014. № 855. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0044-15#Text>.

14. Положення про Експертну службу Міністерства внутрішніх справ України: затв. Наказом МВС України від 03.11.2015. № 1343. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1390-15#Text>.

15. Положення про Центральну експертно-кваліфікаційну комісію при Міністерстві юстиції України та атестацію судових експертів: затв. Наказом МЮ України від 03.03.2015. № 301/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0249-15#Text>.

16. Порядок атестації та державної реєстрації методик проведення судових експертиз: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 2 липня 2008 р. № 595. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/595-2008-%D0%BF#Text>.

17. Порядок ведення державного Реєстру атестованих судових експертів затв. Наказом МЮ України від 29.03.2012. № 492/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0484-12#Text>.

18. Порядок ведення Реєстру методик проведення судових експертиз: затв. Наказом МЮ України від 02.10.2008. № 1666/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0924-08/print1464905809202823#Text>.

19. Порядок присвоєння кваліфікаційних класів судових експертів працівникам науково-дослідних установ судових експертиз Міністерства юстиції України: затв. Наказом МЮ України від 30.12.2011. № 3660/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0002-12#Text>.

20. Порядок проведення рецензування висновків судових експертів: затв. Наказом МЮ України від 03.02.2020. № 335/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0131-20#Text>.

21. Про затвердження Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень в системі Служби безпеки України: Наказ Центрального управління Служби безпеки України від 29.05.2015 р. № 371, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 22.06.2015 р. за № 738/27183. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0738-15#Text>.

22. Про затвердження Інструкції про порядок залучення працівників органів досудового розслідування поліції та Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України як спеціалістів для участі в проведенні огляду місця події: наказ МВС України від 03.11.2015 р. № 1339, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 06.11.2015 р. за № 1392/27837 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1392-15#Text>.

23. Про затвердження Порядку спільних дій Національної поліції України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій та Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України під час проведення огляду місця пожежі, виявлення, припинення, попередження та розслідування кримінальних правопорушень та інших подій, пов'язаних з пожежами: наказ МВС України від 24.07.2017 р. № 621, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 14.08.2017 р. за № 998/30866 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0998-17#Text>.

24. Про судову експертизу в кримінальних і цивільних справах: Постанова Пленуму Верховного суду України від 30.05.97. № 8. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0008700-97#Text>.

11.2. Допоміжна

Підручники, посібники, наукові праці:

1. Бідняк Г.С. Теорія і практика використання спеціальних знань при розслідуванні шахрайств : монограф. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2019. 152 с.
2. Білецька Г.А. Судова медицина та судова психіатрія: підручник / Г.А. Білецька. Харків, Право, 2018. 376 с.
3. Експертизи у судочинстві України: науково-практичний посібник / ред. В. Г. Гончаренко, І. В. Гора. Київ: Юрінком Інтер, 2015. 504 с.
4. Збірник нормопроєктної та науково-аналітичної діяльності фахівців Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України у 2020 р.: проєкти нормативних актів, науково-правові висновки, пропозиції та зауваження до законодавства / упоряд.: В. С. Батиргарєєва, Д. П. Євтєєва, В. І. Борисов та ін.; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса Нац. акад. прав. наук України. Харків : Право, 2021. 584 с.
5. Інформаційний збірник з питань правових та організаційних основ судово-експертної діяльності / І.С. Ястреб, А.І Чернявський., Р.М Хажинський. Одеса, 2015. 228 с.
6. Кафедра криміналістики: історія становлення та розвитку. До 80-річчя заснування: монографія / за ред. В.Ю. Шепітько, Харків, 2020. 268 с.
7. Криміналістичне дослідження ДНК: технології та можливості: навчальний посібник / Р.Л. Степанюк та ін. Харків: ФОП Панов А.М., 2019. 144 с.
8. Матвєєвський О. В., Бабін Б. В. Міжнародно-правові стандарти судової експертизи та їх національна реалізація Прикарпатський юридичний вісник. Вип. 1(22) 2018. Т. 4. С.73-79.
9. Особливості підготовки матеріалів при призначенні судово-почеркознавчої експертизи: методичні рекомендації / Т. В. Кузнєцова, С. І. Смірнова - К: Український науково-дослідний інститут спеціальної техніки та судових експертиз Служби безпеки України, 2019. 38 с.
10. Столітній шлях судової експертизи в Україні (1918–2018 рр.): монографія / Харківський науково-дослідний інститут судових експертиз імені засл. проф. М.С.Бокаріуса ; за ред. О.М.Клюєва. Харків : Золоті сторінки, 2018. 336 с.
11. Судовий експерт: складові професійної компетентності: практичний посібник / С. О. Шевцов, Г. О. Рукавіцина, Д. О. Островерхов Київ: ДНДЕКЦ МВС України, 2021. 49 с.
12. Судові експертизи в процесуальному праві України: навчальний посібник / за заг. ред. О. Г. Рувіна. Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. 424 с.
13. Юрчишин В.Д. Судово-експертне забезпечення діяльності міжнародного кримінального суду. Науково-практичний огляд актуальних проблем судової експертизи та криміналістики. (Івано-Франківськ, 18 червня 2021 року). Івано-Франківськ: видавник Голіней О.В., 2021. 174 с., С.165-169.

11.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. <http://www.nbuv.gov.ua> – Бібліотека ім. Вернадського.
2. <https://nlu.org.ua> – Парламентська бібліотека.
3. <https://www.gp.gov.ua/ua/index.html> – Офіс Генерального прокурора.
4. <https://mvs.gov.ua/uk> – МВС України.
5. <https://www.npu.gov.ua> – Національна поліція України.
6. <https://ssu.gov.ua> – Служба безпеки України.
7. https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav – Верховний суд.
8. <https://unba.org.ua> – Національна асоціація адвокатів України.
9. <https://esbu.gov.ua/> – Бюро економічної безпеки.
10. <https://dbr.gov.ua> – Державне бюро розслідування.
11. <https://nabu.gov.ua> – Національне антикорупційного бюро України.
12. <https://www.mon.gov.ua> – Міністерство освіти і науки України.
13. <https://www.president.gov.ua> – Президент України.
14. <https://zakon.rada.gov.ua> – Верховна Рада України.

15. <https://www.reyestr.court.gov.ua> – Єдиний державний реєстр судових рішень
16. <https://www.echr.coe.int/echr> – Європейський суд з прав людини.
17. <https://www.hniise.gov.ua>. – Національний науковий центр «Інститут судових експертиз імені засл. проф. М. С. Бокаріуса».
18. <https://rase.minjust.gov.ua>. – Реєстр атестованих судових експертів.
19. <https://rmpse.minjust.gov.ua>. – Реєстр методик проведення судових експертиз.
20. <https://ndekc.kh.ua>. – Харківський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України.
21. <https://enfsi.eu> – Association of Firearms and Tool Mark Examiners (Європейська мережа інститутів судових наук).
22. <https://afte.org> – (AFTE) - European Network of Forensic Science Institutes.
23. <https://intellect.org.ua>. – Науково-дослідний центр судової експертизи з питань інтелектуальної власності.
24. <https://kndise.gov.ua> – Київський науково-дослідний інститут судових експертиз.
25. <https://ndekc.mvs.gov.ua/>. – Державний науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України.

**Завідувач кафедри кримінального
процесу та криміналістики**

Віталій ЮРЧИШИН